

Novoapoštolská církev a její učení

Aleš Franc

BRNO, červen, 1996

Novoapoštolská církev a její učení

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA CÍRKVE	3
<i>Rozšířenost .....</i>	<i>3</i>
<i>Historie .....</i>	<i>3</i>
<i>Organizace .....</i>	<i>3</i>
<i>Věrouka .....</i>	<i>3</i>
<i>Svatosti .....</i>	<i>3</i>
<i>Výlučné postavení NC pro spasení člověka .....</i>	<i>4</i>
<i>Kult kmenového apoštola .....</i>	<i>5</i>
<i>Spasení skrze vkládání rukou .....</i>	<i>5</i>
<i>Vytěsnění kříže oltářem .....</i>	<i>5</i>
<i>Dodatečné spasení zatracených skrze oltář .....</i>	<i>6</i>
<i>Oltářní zbožštění kázaného slova .....</i>	<i>6</i>
<i>Oltářní odpuštění hříchů .....</i>	<i>6</i>
<i>Bohoslužba jako služba Boha člověku .....</i>	<i>7</i>
<i>Chrám jako kultické místo .....</i>	<i>7</i>
<i>Evangelium obnoveného úřadu .....</i>	<i>7</i>
BIBLICKÁ ANALÝZA DOKTRÍN HLÁSANÝCH NC	8
<i>Výlučné postavení NC pro spasení člověka .....</i>	<i>8</i>
<i>Kult kmenového apoštola .....</i>	<i>8</i>
<i>Spasení skrze vkládání rukou .....</i>	<i>9</i>
<i>Vytěsnění kříže oltářem .....</i>	<i>9</i>
<i>Dodatečné spasení zatracených skrze oltář .....</i>	<i>9</i>
<i>Oltářní zbožštění kázaného slova .....</i>	<i>10</i>
<i>Oltářní odpuštění hříchů .....</i>	<i>10</i>
<i>Bohoslužba jako služba Boha člověku .....</i>	<i>10</i>
<i>Chrám jako kultické místo .....</i>	<i>10</i>
<i>Evangelium obnoveného úřadu .....</i>	<i>11</i>
SEZNAM CITOVANÉ LITERATURY	11

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA CÍRKVE

Rozšířenost

Novoapoštolská církev, dále jen (NC), působí ve více než 190 zemích světa a v přibližně 55 000 obcích. V současné době se k církvi hlásí kolem sedmi milionů osob po celém světě.

Historie

NC vznikla počátkem 19. století tím, že se lidé ve Skotsku, Anglii a v Německu modlili za nové vyjití svatého Ducha a nové vyslání apoštolů. Na základě proroctví byli od roku 1832 povoláváni první apoštolé a další církevní nositelé úřadu. První obce NA vznikly v Anglii, a to v Albury a v Londýně.

Organizace

Všechny novoapoštolské obce na zemi tvoří NC, kterou řídí *kmenový apoštol*, který je jedinou hlavou církve. Jeho rozhodnutí jsou ve všech církevních záležitostech konečná a závazná. Jeho sídlo je nyní v Curychu. Novoapoštolské obce jedné země nebo jednoho regionu tvoří apoštolskou oblast, v jejímž čele stojí *apoštol oblasti*. Péče o každou obec je svěřena *přednostovi obce*, který vykonává kněžský úřad. Mezi kněžské úřady patří: *biskup, starší obce, pastýř, evangelista a kněz*. Jejich pomocníky jsou *diakonové a poddiakonové*. Apoštolé, biskupové a přednostové oblastí se z pověření apoštola oblasti starají o plnění úkolů v jim přidělených oblastech. Nositeli úřadů jsou laici, kteří svou službu vykonávají až na výjimky bezplatně.

Věrouka

Věřící NC věří ve všemohoucího Boha, stvořitele nebe i země, v nesmrtelnost lidské duše a posmrtný život, ve svobodnou volbu člověka žít pro Boha, či proti němu. Dále v to, že se Bůh stal v Ježíši člověkem, v jeho oběť na kříži jež smířila člověka s Bohem, ve *Zmrtvýchvstání a Nanebevstoupení* Krista a v pověření jeho apoštolů zvěstovat evangelium. Dále věří, že apoštolé přijali Ducha svatého, což bylo předpokladem společenství s Bohem Otcem a jeho Synem, v *Nový příchod Krista k Prvnímu Vzkříšení, v tisícileté království Kristovo*, v němž budou lidé na tomto i onom světě žít v požehnání a milosti, a v poslední soud.

Svatosti

NC praktikuje tři svátosti:

-*Svatý křest vodou*, který je prvním krokem ke společenství s Bohem. Z pověření apoštola může křtít nositel kněžského úřadu.

-*Svaté Zapečetění*, což je udělení Ducha svatého, které se děje skrze vkládání rukou a modlitbu apoštola.

- *Svaté přijímání*, které je udělováno každou neděli po odpuštění hříchů, které uděluje z Kristova pověření apoštol.

Novoapoštolská církev a její učení

V NC se udílejí i zvláštní požehnání: *při konfirmaci, zasnoubení, svatbě a výročí svatby či před porodem.*

V těchto několika bodech jsme se pokusili nastínit základní rysy, kterými se NC sama charakterizuje. Při letmém čtení propagačních brožur bychom mohli mít dojem, že se jedná o jednu z mnoha křesťanských církví. Snad jakousi fúzi katolicismu s letničním křesťanstvím. Možná bychom se zarazili nad několika přehnanými důrazy na úřady, či striktní představu sdílení Ducha svatého skrze vkládání rukou a modlitbu. Snad by nás zaujaly i některé zvláštnosti: výročí svatby, úřad kněze, důraz na vzkříšení k tisíciletému království, kdy mrtví budou žít v požehnání, což nelze biblicky doložit atd. Nebo úřad kmenového apoštola, který můžeme vidět jako jakousi obdobu papeže. Rovněž snaha vidět NC jako obnovu první apoštolské církve je s poukazem k těmto skutečnostem zavádějící.

Pokud si přečteme propagační materiály např. mormonů, i zde bychom těžko narazili na typicky sektářské učení. Při bližší studii interních materiálů a periodik však v obou případech záhy zjistíme, že máme co do činění s nekřesťanskými kultury 19. století.

Uvedme si zde proto několik typických doktrín, vyučovaných NC, se kterými se dále blíže seznámíme. Jedná se o:

- 1) výlučné postavení NC pro spasení člověka**
- 2) kult kmenového apoštola**
- 3) spasení skrze vkládání rukou**
- 4) vytěsnění kříže oltářem**
- 5) dodatečné spasení zatracených skrze oltář**
- 6) oltářní zbožštění kázaného slova**
- 7) oltářní odpuštění hříchů**
- 8) bohoslužba jako služba Boha člověku**
- 9) chrám jako kultické místo**
- 10) evangelium obnoveného úřadu**

Výlučné postavení NC pro spasení člověka

NC jasně učí, že dar Ducha svatého je možné přijmout výlučně od apoštola NC: *“Přijetím Ducha svatého skrze žijícího apoštola jsme se stali novým stvořením v Kristu (2K 5,17)”* nebo *“Každý, kdo přijal Ducha svatého při svatém zapečetění [což je vkládání rukou apoštola NC] je dítkem Nejvyššího, a proto smí každý, kdo je pokřtěn Duchem svatým, věčného Boha beze strachu, důvěrně a s dětskou láskou takto oslovit.”* Kdo by snad pochyboval, že je zde skutečně míněn pouze apoštol NC, který může Ducha svatého udílet, nechť si přečte následující citáty: *“Novoapoštolská církev vznikla obnovením apoštolátu”* a *“Království Boží současné je spasitelné dílo, v němž Bůh působí skrze apoštoly svého Syna. Zde na zemi v církvi Kristově, v Novoapoštolské církvi.”* Zvažme proto následující varování: *“A kdo se od Krista a jím poslaných apoštolů odvrací [míní se apoštolů NC], dojde sice k nějakému cíli, jenže ne k tomu, k němuž Ježíš ukázal cestu.”* *“...bez svátostí církve Kristovy jsi pouhé nic”.* Tedy, pokud si někdo myslí, že má Ducha svatého a je novým stvořením, aniž by byl "zapečetěn" apoštolem, hluboce se

Novoapoštolská církev a její učení

mýlí, není Božím dítětem a v konečném důsledku se mine cílem. Pouze obnovený apoštolský úřad je zdrojem Ducha svatého.

Kult kmenového apoštola

Úřad kmenového apoštola se opírá o stejné "důkazní" texty Písma, jako katolická teologie při snaze o důkaz oprávněnosti papežství. Avšak NC ve svém výkladu zachází mnohem dále: *"Jazyk Ducha svatého říká jasně a zřetelně: Mezi Ježíšem Kristem a jeho obcí na zemi je zřízen úřad prostředníka [míněn kmenový apoštol]."* Kmenový apoštol se implicitně dostává i do centra uctívání věřících. Jedna píseň dokonce nese název *"Kmenový apoštol, přišli jsme."* Podívejme se nyní na komentář k příletu kmenového apoštola do Baty, města ve střední Africe: *"Kromě toho mají výhodu [věřící], že kmenový apoštol bude procházet těsně kolem nich a oni budou mít snad i možnost podat mu ruku nebo zachytit jeho úsměv."*

Vezmeme-li v úvahu, že kmenový apoštol je jedinou hlavou církve a jeho rozhodnutí jsou ve všech církevních záležitostech konečná a závazná, že jeho slovo zvěstované od oltáře je považováno za Slovo Boží (viz níže), nebo že je dokonce jako apoštol prostředníkem mezi člověkem a Bohem, můžeme se domnívat, co si asi věřící představí, je-li mu položena následující otázka: *"Poznáváš i ty Pána v jeho apoštolovi?"*

Spasení skrze vkládání rukou

Vkládání rukou apoštola, tzv. "zapečetění", skrze které věřící obdrží Ducha svatého, bylo zmíněno v bodě 1, kde bylo poukázáno na jeho jasný, spásonosný význam. Toto "zapečetění" je dále synonymem pro "křest Duchem svatým". Alarmujícím – i když neověřeným tvrzením - je prohlášení, že *"dnes [1996] je v Novoapoštolské církvi zapečetěno v průměru dva až tři tisíce duší denně... Síla ducha působící shora je dnes zjevná"*. Bylo by opravdu krásné, kdyby v NC skutečně takový počet lidí byl každý den křtěn Duchem svatým. Avšak podívejme se o jakou "sílu ducha" se ve skutečnosti jedná.

"Při jedné besedě s mládeží položil představený tuto otázku: Co miluješ?... První spontánní odpověď je něco jako roznět. V tomto případě zněla: "Vydělávat hodně peněz."...Pak následovala celá řada podnětných jiných přání, oblíbená činnost, koničky a podobně... Představený pak zadal úkol, rozebrat položenou otázku s tím, že odpovědi budou zaslány apoštolu oblasti... Rozhovor doznal změn... Mnozí prohlásili, že rádi působí radost Bohu a lidem... Protože se odpovědi... lišily, zeptal se představený, zda nebyly druhé odpovědi poněkud méně upřímné... Konečně si jeden hoch dodal odvahy a odpověděl: "Já myslím, že druhá série odpovědí byla tak upřímná, jako ta první. Poprvé nám odpovědi jen tak vyklouzly, ty druhé již byly uvážlivé. Byly vedeny duchem a svědčily o tom, čemu jsme se naučili." S touto odpovědí byli všichni srozuměni."

Vedení Duchem je zde tedy považováno za uvážlivou proklamaci naučené odpovědi.

Vytěsnění kříže oltářem

Oltář se v NC těší zvláštnímu významu. Slovo kázané od něho je Božím Slovem. Protože na oltáři působí oběť Kristova, prostřednictvím oltáře mohou být spaseni mrtví, a od oltáře se může vyhlášovat odpuštění hříchů. Oltář je vyzdoben květy, což je chápáno duchovně. *"Žalmista pak zde říká dále: Slavte svátek ratolesti, k rohům oltáře se ubírejte... Jako zde je i tento oltář vyzdoben*

Novoapoštolská církev a její učení

květinami. A navíc působí na tomto oltáři stále ještě oběť Kristova." Jako by zde stál oltář namísto kříže.

"Jsme sice Boží děti, avšak stále ještě jsme všichni hříšníci. A každým hříchem si zasluhujeme smrt. Jak je ale krásné, bratři a sestry, že můžeme přicházet k dnešnímu oltáři, zažít Boží moc a sílu, a dostat odpuštění hříchů. Ať je proto tento oltář zdoben... To nejdůležitější, co můžeme dnes získat... je neustálá pomoc od oltáře... Pokoj... nám je vkládán do duší jen u oltáře... On Tě zná a čeká na Tebe neustále u svého oltáře." [Ani nasytit svou duši nelze] "nikde jinde než u živého oltáře." "Všemohoucí Bůh nás chce mít tam, kde se zjevuje jeho světlo, to jest u oltáře Páně. Zde vychází slunce jeho milosti."

Dodatečné spasení zatracených skrze oltář

Dle učení NC mají duše zemřelých prostřednictvím oltáře možnost pokání skrze zvěstované slovo. Toto dílo prý začalo Kristovým sestoupením do pekel a pokračuje dodnes, skrze kázání slovo při oltáři, kolem kterého se shromažďují duše zemřelých.

"Na všechny ty, kdož těmito neblahými událostmi přišli o život [myšleny polské pogromy] myslel kmenový apoštol zvlášť, když sloužil začátkem listopadu v hlavním městě Varšavě bohoslužbu za zesnulé. Protože dosud žádná duše není ztracena..." "S Ježíšovou obětí přišel čas, kdy se mohly konat divy milosti pro živé i mrtvé. Proto udílejí apoštolové našich dnů, stejně jako první apoštolové, svátosti církve Kristovy i pro zesnulé. Oltář, na němž je člověku skýtána pomoc a spása, je zbudován na zemi, nikoliv v nebi." "Duše, které již nejsou vázány časem a prostorem... obklopují dnes oltář a chtějí zde, kde se zjevuje slovo Boží, přijmout pomoc, světlo, sílu a milost... A dnes to neprožíváme jen my zde, nýbrž všechny duše, které přijdou z onoho světa k oltáři Božímu." "Aby připravil cestu všem duším z onoho světa, toužícím po spáse, otevřel kmenový apoštol předchozího dne skrze zvláštní modlitbu přístup k oltáři milosti a k apoštolátu."

Oltární zbožštění kázaného slova

Každé slovo, které je kázáno od oltáře je přímé Slovo Boží. "Je to Pán, jenž hovoří prostřednictvím svých služebníků, když hlásají jeho slovo u svatého oltáře." Toto tvrzení může křesťan jen obtížně napadnout. Avšak po přečtení následujícího citátu získáme na věc patřičný náhled.

"Nedávno jsem dostal od jednoho kritického vrstevníka psaní, kde ...píše: "Přestaňte už kázat, že každé slovo, hláсанé u oltáře, je slovem Božím, zaznívá tu i mnoho lidského. Může to být nanejvýš slovo, inspirované Duchem svatým." Řekněte mi, drazí sourozenci, co jiného je tedy lidské slovo, inspirované Duchem svatým, než slovo Boží... Nesporně je zde i možnost, že někdy od oltáře zazní lidská myšlenka... My však nechceme analyzovat a rozpívat, co je slovo Boží a co je slovo lidské, co musíme přijímat a co odmítat... Milí sourozenci, bylo by to nebezpečné... Pro nás je slovo božského kázání, svaté slovo Boží..."

Pozornému čtenáři neunikne, že ze správného předpokladu - (zazní zde i lidská myšlenka), je vyvozen nesprávný (potřebný) závěr - (je to svaté slovo Boží). Ten, kdo by chtěl rozsuzovat, je varován (bylo by to nebezpečné). Toto svaté slovo Boží je zvěstováno – snad aby se zajistilo vedení duchem – "ve volném kázání, tedy bez psané předlohy."

Oltární odpuštění hříchů

Odpuštění hříchů je v NC chápáno jako rituál, který je součástí bohoslužby. Uděluje se od "oltáře" a z přímého pověření apoštola na základě slovní aklamace kazatele.

Novoapoštolská církev a její učení

“Vyvrcholením nedělní Bohoslužby je udílení svaté večeře Páně, jemuž předchází společná modlitba Otčenáše a odpuštění hříchů.” “...Odpuštění hříchů... se ohlašuje ve jménu Ježíše Krista a z pověření apoštola.” “Syn Boží vložil svou zásluhu do rukou svých apoštolů. Jím dal moc: “Komu hřích odpustíte, tomu budou odpuštěny...” “Jak se nám zprostředkovává odpuštění hříchů? Zvěstovaným slovem: “Ve jménu našeho Pána Ježíše Krista se ti odpouštějí hříchů!” “U jeho oltáře se můžeme posilnit a přijmout odpuštění hříchů.” “Je to jeho zázračný oltář, kde božský lékař léčí všechny nemoci duše, kde požíváme nebeský chléb a vodu života, kde se nám odpouštějí všechny hříchů a zahlašuje vina duše.”

Jak je patrné, bez oltáře a apoštola není odpuštění hříchů myslitelné.

Bohoslužba jako služba Boha člověku

Byť jen po letném čtení předcházejících bodů je zřejmé, že bohoslužba apoštola, či jím pověřeného nositele kněžského úřadu u oltáře ozdobeného květy, je středem a nutností pro spasení člověka. A vskutku. *“Jen si vzpomeňte, co řekl náš kmenový apoštol: “Bohoslužba nemá alternativu...” “Při bohoslužbě slouží Bůh nám, aby nás připravil na věčné společenství s ním. Protože je našim nejvyšším cílem dojít do tohoto společenství, neexistuje pro nás - a budiž to znovu zdůrazněno - v životě nic důležitějšího než je bohoslužba.”* Opět, jakoby namísto obecenství s živým Kristem se zde objevuje rigidní ceremonie slova "od oltáře", společné modlitby "Otčenáš" a odpuštění hříchů.

Bohoslužba je navíc chápána nikoliv jako služba člověku Bohu, ale výhradně jako služba Boha člověku. *“V nejširším slova smyslu je každé setkání Boha s člověkem službou, kterou Bůh člověku poskytuje. Je proto možno hovořit o "bohoslužbě", když Adam a Eva žili v ráji a Bůh k nim přicházel a s nimi mluvil... Bůh se tedy v své dobrotě snížil k člověku a sloužil mu tím, že ho varoval před hříchem...”*

Chrám jako kultické místo

Rovněž chrám má pro NC nezastupitelnou úlohu. Novoapoštolská teologie dokonce zachází tak daleko, že důležitost chrámu opakovaně opírá o starozákonní text Jákobova vidění nebeské brány (1 M 28,17). Po příjezdu kmenového apoštola do určité oblasti, kde působili misionáři, vždy dochází nejprve k "zapečetění" duší věřících a k "vysvěcení" chrámu. *“Z pověření apoštola oblasti Horsta Ehlebrachta vysvětil apoštol Reinhold Skielka první novoapoštolský kostel v... [Litvě], ...za základ [bohoslužby] bylo vzato slovo Písma 1 Mojžíš 28,17: "Jakou bázeň vzbuzuje toto místo! Není to nic jiného než dům Boží, je to brána nebeská.”* Jinde je psáno: *“...apoštol oblasti... vysvětil kostel v Baltě. Při této bohoslužbě... základem bylo slovo z Písma [opět] 1 Mojžíš 28,17.”*

Evangelium obnoveného úřadu

Jako u mnoha zcestných učení, bývá nejprve k biblické zvěsti přidán bod, který však později hraje klíčovou úlohu ve formování konvertita (proroctví Ellen Whiteové u adventistů sedmého dne, kult svatých u katolické církve, doktrína Kristova utrpení a jeho následného vítězství nad satanem v pekle u hnutí Víry atd.) Tento bod zdánlivě nehraje podstatnou roli při konverzi člověka, ovšem později vede k vědomí výlučnosti u adventistů, snaze ovlivnit Syna skrze jeho "Matku", nebo pocitu moci u některých křesťanů, kteří ve jménu Ježíše "šlapou satanu po hlavě".

Novoapoštolská církev a její učení

V NC se spolu s evangeliem zvěstuje zapečetění a apoštolský úřad. *“První zapečetění bratři a setry pak hlásali evangelium a zvěst o nově zřízeném apoštolském úřadě.”* Jindy působila zvěst o novém úřadě prý tak mocně, že jistý muž cestoval 700 kilometrů, aby přijal zapečetění. *“Když se zmíněný muž dozvěděl, že opět působí apoštolové, nastoupil tuto dalekou cestu, aby se nechal zapečetit.”*

BIBLICKÁ ANALÝZA DOKTRÍN NC

Výlučné postavení NC pro spasení člověka

Jakákoliv snaha učinit dílo spásy závislé na prostřednictví člověka, či k tomu vyvolené skupiny, je opovázlivost. Probuzenecká hnutí v křesťanství si nikdy nenárokovala monopol na spasení. Snaha o vlastnictví pravdy je známkou sektářství. V historii křesťanství vznikaly různé úchyly tím, že zdánlivě zapomenutá pravda byla rozvinuta do obudných rozměrů, až nakonec vytlačila samotné jádro evangelia. Zde bychom to snad mohli vidět jako důsledek opominutí apoštolského úřadu. Církev zná pastýře, učitele, evangelisty a s různým věroučným pochopením i proroky, avšak k úřadu apoštola jakoby se nikdo nehlásil. NC však na úřadu apoštola postavila zcela chybnou teologii. Její učení je hrubou a jednostrannou karikaturou a neporozuměním biblické zvěsti "spasení z milosti skrze víru". Na místě Kristově stojí kmenový apoštol, na místě kříže je zdobený oltář a na místě církve pyramidální struktura. Duch svatý je udělován na přídel a místo obecenství s Bohem je zúženo na liturgickou bohoslužbu u "oltáře". Boží Slovo je imitováno kázáním a kritika se zamítá. Přes to NC tvrdí, že právě ona vznikla obnovením apoštolátu a že skrze ni působí praví apoštolé.

Kult kmenového apoštola

Kult kmenového apoštola je pro NC natolik typickým, že jej lze jen těžko přehlédnout. NC tvrdí, že právě skrze ní se ve 20. století obnovil úřad apoštola, přičemž kmenový apoštol je nástupcem apoštola Petra. Nahlédneme-li k těmto tvrzením z biblického i historického pohledu, shledáme, že nemohou obstát. Předně, Petr byl apoštolem Dvanácti, tedy očitým svědkem Kristova života, povoláním před Kristovým nanebevstoupením (Sk 1,21-22). Tato jedinečná kategorie apoštolů zůstala uzavřenou skupinou, která nemá pokračování, a která tvoří apoštolský základ církve (Zj 21,12 a Ef 2,20). Ostatní apoštolé jsou povolání Kristem po jeho vzkříšení (Ef 4,8-11). Jakkoliv byl Petr ve své době výjimečný ve svém povolání (Mt 16,17-20), jeho pověření "svazování a rozsvazování" je dáno též ostatním učedníkům (Mt 18,18). Petr také nikdy nebyl tím, kdo by jako jediný vydával nebo schvaloval církevní rozhodnutí. Je to právě Petr, kdo se musel ostatním apoštolům zodpovídat za styk s pohany (Sk 11,1-3) a je to také Petr, apoštol Dvanácti, který byl veřejně napomenut apoštolem Pavlem, když později pokrytecky couval od toho, co právě před apoštoly kdysi obhajoval (Ga 2,14).

Ještě závažnější je tvrzení, ve kterém je kmenový apoštol představen jako prostředník mezi člověkem a Bohem. V důsledku to znamená, že člověk může mít k Bohu přístup jedině skrze apoštola. Písmo, které NC tak s oblibou cituje, však říká: *“Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš... (1 Tm 2,5). A také: “Prostředníka není potřebí tam, kde jedná jen jeden, a Bůh je jeden” (Ga 3,20).*

Novoapoštolská církev a její učení

Z tohoto důvodu nelze vidět domnělý úřad kmenového apoštola jinak, než novodobý kult nedotknutelné a nezastupitelné autority člověka. Vezmeme-li v úvahu citované úryvky, ve kterých věřící zpívají kmenovému apoštolovi chvalozpěvy nebo touží se jej dotknout, či vidět jeho úsměv, máme před sebou zřejmou oslavu člověka, stojícího na místě samotného Spasitele.

Spasení skrze vkládání rukou

Křesťané všech církví věří, že dar Ducha svatého přijímá člověk na základě ospravedlnění z víry (Ga 3,14). Tudíž ten, kdo dar Ducha svatého neobdržel, není Božím dítětem (Ř 8,9). Jestliže NC prohlašuje, že dar Ducha svatého, jehož prostřednictvím se člověk stává "novým stvořením", je možné obdržet pouze prostřednictvím apoštola, a tento apoštolský úřad byl obnoven v NC, činí si tak nárok být jedinou spasitelnou církví. Jak by totiž mohl křesťan obdržet Ducha svatého, pokud nebyl "zapečetěn"? O tom, že Ducha svatého je možné obdržet přímo obrácením se k Bohu, svědčí Písmo popisem situace v Kornéliově domě, kde byli posluchači apoštola Petra dokonce Duchem svatým pokřtěni ještě během jeho kázání (Sk 10,44).

Je možné, že na mladé křesťany v rozvojových zemích, kteří se obracejí ke Kristu, může poselství o "zapečetění" učinit dojem a nechají proto na sebe vzkládat ruce. Z historie, ale i ze současnosti jsou známé případy, kdy skrze vzkládání rukou člověka "aktivního" v duchovních věcech, může vzniknout nebezpečná duchovní vazba. Snad za všechny uveďme příklad hodináře Phianese Quimbyho, který se podrobil vkládání rukou jasnovidce. Quimbyho pravděpodobně obdobná služba paní Eddyové způsobila, že Mary Baker Eddyová založila rozsáhlou sektu "Křesťanská věda". Ačkoliv jsou v Bibli známé příklady, kdy skrze vzkládání rukou byl sdílen dar Ducha svatého, např. (2 Tm 1,6), je zřejmé, že skrze vkládání rukou může být sdílen i dar ducha nesvatého. Člověk se tak může doširoka otevřít doktrínám, které jsou ze "stejného ducha".

Vytěsnění kříže oltářem

Již samotné kultické používání oltáře k bohoslužbě je vyprázdněním Kristova kříže. Oltář totiž sloužil ke zvířecím obětem a v době Nového Zákona je nahrazen křížem, kde byl jednou provždy obětován Ježíš Kristus za hříchy celého světa. Existence oltáře naznačuje "opakující" se oběť a pozbývá tudíž smyslu. Oltář křesťanů představuje duchovní podíl na těle a krvi Páně pro každého křesťana (Žd 13,10) a nejen pro ty, kteří měli na oltářní oběti podíl ze Zákona (Nu 18,9). Představa fyzického oltáře jako místa pro odpuštění hříchů, setkávání člověka s Bohem atd. je úzce spjata se starozákonním pojetím oltářní oběti. Roztržením chrámové opony v době smrti Krista se však otevřel přístup do svatyně každému člověku a služba oltáře tak byla zrušena skrze kříž.

Dodatečné spasení zatracených skrze oltář

Svatosti pro mrtvé duše nejsou ničím jiným než spiritismem. Bůh je sice Bohem těch, kteří čekají na vzkříšení spravedlivých (Mt 22, 28-32), avšak v žádném případě těch, kteří zemřeli ve svých hříších. O možnosti účasti mrtvých na bohoslužbě praví žalmista: "*Což pro mrtvé budeš konat svoje divy? Povstanou snad stíny a vzdají ti chválu?*" (Ž 88,11). Kristova vážná slova: "*...nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží*" (J 3,3) stále platí.

Novoapoštolská církev a její učení

O Kristově sestoupení do pekel je mezi teology mnoho dohadů a doktrín, avšak jen kultická učení dávají této události spásonosný podtext. Není vůbec snadné s jistotou říci, co bylo výsledkem Kristova poselství v pekle, avšak je poměrně snadné říci, co jím nebylo. Spasení bylo dokonáno na kříži (Kol 2,15) a Syn člověka odpouští hříchy na zemi, nikoliv v pekle (Mt 9,6).

Oltární zbožštění kázaného slova

Učení, že slovo od oltáře je zbožštělé, nemá biblickou oporu. Pravdivost kázaného slova není potvrzena tím, kde a kým je řečeno, nýbrž tím, co je jeho obsahem, t. j., zda odpovídá Písmu. Strašit posluchače tím, že rozsuzovat a oddělovat Boží od lidského je nepatřičné, ba dokonce nebezpečné, je obyčejnou manipulací. Sám apoštol Pavel vyžadoval, aby jeho kázání bylo zkoumáno a rozsuzováno (Ga 1,8). Berojští židé na každý den zkoumali Písma, zda-li je to tak, jak říká apoštol (Sk 17,11). Strach z biblického rozsuzování má každý kult, a proto vyžaduje nekritičnost od svých oveček různým způsobem. Nejčastěji je to nepřímý nátlak - klidně si zkoumej, ale zůstaneš ochuzen a nepožehnan. Jindy se např. staví výše než pravda jednota a kdo učení veřejně zkoumá, ten ji rozbíjí atd. Zde však je nátlak na nekritičnost mnohem citelnější - je to nebezpečné.

Oltární odpuštění hříchů

Někdy se k tvrzení o odpuštění hříchů od oltáře přibírá výklad, že ten, kdo se chytl rohů oltáře, byl očištěn od hříchu, za který zasluhoval smrt. Avšak samotný oltář nemá žádnou očišťující moc. Chycením se jeho rohů pouze zajistilo život před krevním mstitelem tomu, kdo zabil bez zlého úmyslu, nikoliv zproštění viny.

Pojetí odpuštění hříchů, jakožto obřadního rituálu pozbývá smyslu, a to ze dvou důvodů. Jednak upírá člověku jistotu Božího odpuštění na základě osobní modlitby (1J 1,9) a činí tak člověka závislého na bohoslužebných úkonech, a jednak nezohledňuje osobní pokání, bez kterého odpuštění není možné obdržet (L 13,3).

Tvrzení, že pouze apoštolé mají moc odpouštět hříchy pro zásluhu, kterou jim Ježíš svěřil, popírá protestantské učení o všeobecném kněžství. Autorita odpuštění není dána pouze apoštolům, nýbrž i učedníkům (J 20,23).

Bohoslužba jako služba Boha člověku

Pojetí bohoslužby jako výhradní služby Boha člověku je zavádějící. Služba také směřuje od člověka k Bohu. Služebníkem je míněn člověk a pánem Bůh. Navíc je nebezpečné omezovat bohoslužbu pouze na shromažďovací rituály. Sloužit Bohu je třeba neustále.

Takovéto chápání bohoslužby je však u kultického učení pochopitelné. Člověk se stává - místo na Bohu - závislým na rituálech (odpuštění hříchů a slyšení Božího Slova od oltáře) a na autoritách - jen oni mi mohou zprostředkovat tyto věci. V tomto zorném úhlu můžeme chápat, že pro věřící NC skutečně bohoslužba nemá alternativu.

Chrám jako kultické místo

Opírat nutnost existence chrámu o starozákonní texty je nepodložené. Vždyť v době novozákonní je chrámem Božím církev (Ef 2, 21 - 22). Prvotní církve se scházely po domech (1 Kor 16,19) nebo jiných, např. pronajatých místech (Sk 19,9).

Novoapoštolská církev a její učení

Sotva zde byly zbudovány oltáře nebo něco, co by připomínalo pozdější církevní relikvie. Přes to se zde konaly divy a zázraky. Opodstatnit biblicky nutnost existence "vysvěceného" chrámu je tedy nemožné.

Je to však možné v rámci jiného chápání. Člověk se stává závislý nejen na člověku, nýbrž i na určitém místě, které "potřebuje", aby si mohl nechat sloužit od Boha.

Evangelium obnoveného úřadu

Rozšíření zvěsti evangelia o další, byť sebelépe míněný věroučný prvek je pro kultické učení více než typické. Pavel však při svém kázání neznal nic než Krista ukřižovaného (1 Kor 1,23 a 2,2).

SEZNAM CITOVANÉ LITERATURY

1. Co je Novoapoštolská církev?, Nakladatelství Friedrich Bischoff, 6000 Frankfurt nad Mohanem 1 4481292 (czech) str. 2
2. Z projevu kmenového apoštola, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 4/96, str. 4-5
3. Modlitba "Otčenáš", *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 9/95, str. 9
4. Velká slavnost v jedné obci, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 3/96, str. 9
5. Hospodin je Bůh, dává nám světlo. Slavte svátek ratolesti, k rohům oltáře se ubírejte, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve 6/95, str.4
6. Bože, pro své jméno mě zachraň a ujmí se mě pře svou bohatýrskou silou, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 4/96, str. 4
7. Kmenový apoštol v Rovníkové Guineii, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve 6/95, str. 3
8. Ve služebních Božích chceme poznat Pána, jak se zjevuje dnes!, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 4/96, str. 6
9. Ale máme ducha víry... *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 9/95, str. 4
10. Co miluješ? *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve 6/95, str. 10
11. Hospodin je Bůh... *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 6/95, str. 4-5
12. Slepé povedu cestou... *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 8/96, str. 7
13. Z kázání kmenového apoštola ve Varšavě, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 5/96, str. 3
14. Divy pro mrtvé, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 6/95, str. 2
15. Slepé povedu cestou..., *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 5/96, str. 6
16. Z kázání kmenového apoštola ve Varšavě, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 5/96, str. 5
17. Bůh volá, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 4/96, str. 2
18. Bohoslužba v Magdeburgu, časopis Novoapoštolské církve, 4/96, str. 6
19. Novoapoštolská církev, Nakladatelství Friedrich Richgoff GmbH, D-6 000, Frankfurt am Main, 1993
20. Učení a poznání, *Naše rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 3/96, str. 8
21. Na cestu, *Naše rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 5/96, str. 2
22. Kmenový apoštol v Rovníkové Guineji, časopis Novoapoštolské církve 6/95, str. 2

Novoapoštolská církev a její učení

23. Bohoslužba v Lomé, *Naše rodina*, časopis Novoapoštolské církve 8/95, str.6
24. Apoštolové píší mládeži, *Naše rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 9/95, str.9
25. ...kolem zeměkoule, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 9/95 str. 11
26. Dílo Boží v Rovnikové Guineji, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 6/95, str. 8
27. Kmenový apoštol v Sasku - Anhaltsku, *Naše Rodina*, časopis Novoapoštolské církve, 2/96, str. 4